

МОЛОДІЖНИЙ КОЛГОСП

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

XV З'їзд ПРОФСПЛОК СРСР

МОСКВА, 20 березня. О 10 годині ранку в Кремлівському палаці з'їздів відкрився XV з'їзд професійних спілок СРСР.

Бурхливими, довго не стихаючими оплесками зустріли присутні появу в президії керівників Комуністичної партії і Радянського уряду, іноземних гостей, які прибули на з'їзд.

З'їзд відкрив голова ВЦРПС О. М. Шелестін.

(ТАРС).

Перша колонка номера

З Києва надійшла радісна звістка: КОМСОМОЛЬСЬКО-МОЛОДІЖНА ТРАКТОРНА БРИГАДА № 4 ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА КОЛГОСПУ «ЗОРЯ КОМУНІЗМУ» НОВОАРХАНГЕЛЬСЬКОГО РАЙОНУ, ДЕ БРИГАДИРОМ ВАСИЛЬ ЮХИМЕНКО, А ГРУПКОМСОРГОМ МИКОЛА ЦАВІЙ, ВИЗНАНА ПЕРМОЖЦЕМ РЕСПУБЛІКАНСЬКОГО СОЦІАЛІСТИЧНОГО ЗМАГАННЯ КОМСОМОЛЬСЬКО-МОЛОДІЖНИХ КОЛЕКТИВІВ КОЛГОСПІВ І РАДГОСПІВ ЗА ДАЛЬШИЙ РОЗВИТОК СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА У 1971 РОЦІ!

Цей комсомольсько-молодіжний колектив занесено до Книги Пошани Української орденів Леніна, Жовтневої Революції та Червоного Прапора республіканської комсомольської організації та премійовано телевизором «Огонек». Всі механізатори бригади нагороджені Почесною грамотою ЦК ЛКСМУ.

За підсумками змагання молодих тваринників минулого року перше місце в області посів комсомольсько-молодіжний колектив молочнотоварної ферми колгоспу «1 Травня» Маловисківського району.

ХВАЛА РУКАМ, ЩО ПАХНУТЬ ХЛІБОМ!

району, де групкомсоргом Надія Максименко. Колектив нагороджено Почесною грамотою ЦК ЛКСМУ та премійовано радіолою.

Оголошено умови республіканського змагання молодих механізаторів і тваринників на 1972 рік. Змагання присвячується 50-річчю утворення СРСР.

Переможцями змагання вважатимуться:

в рослинництві — комсомольсько-молодіжні колективи, які одержать найвищий урожай при мінімальній затраті праці на її вирощування на основі здійснення комплексної механізації, впровадження прогресивної технології, досягнень науки та передової практики;

в тваринництві — комсомольсько-молодіжні колективи ферм, які забезпечать виконання соціалістичних зобов'язань по всіх показниках, підвищення продуктивності праці та зниження собівартості тваринницької продукції, впровадження прогресивних форм організації праці, високоефективне використання засобів комплексної механізації трудомістких процесів виробництва, створення зразкових умов праці, навчання, побуту і відпочинку, організацію виховної і масово-політичної роботи серед молодих тваринників, професійного, політичного та економічного навчання молодих тваринників.

При підведенні підсумків змагання буде враховуватися громадсько-корисна робота членів комсомольсько-молодіжних колективів.

Переможці республіканського змагання стануть учасниками зустрічі молодих передовиків сільського господарства, яка буде проведена у Києві в лютому 1973 року.

Крім цього, спільною постановою ЦК ЛКСМУ, Міністерства сільського господарства УРСР, Міністерства радгоспів УРСР та Республіканського комітету профспілки робітників і службовців сільського господарства і заготівель визначаються по одному кращому комсомольсько-молодіжному колективу в зоні Степу, Лісостепу та Полісся, які занесуться до Книги Пошани Української орденів Леніна, Жовтневої Революції та Червоного Прапора республіканської комсомольської організації і преміюються цінними подарунками — телевизорами «Огонек». Усі члени цих колективів нагороджуються Почесною грамотою ЦК ЛКСМУ.

Решта комсомольсько-молодіжних колективів республіки — переможців змагання в областях нагороджується Почесною грамотою ЦК ЛКСМУ та преміюються цінними подарунками.

Рів видання XIII № 35 (1515).

ВІВТОРОК, 21 березня 1972 року

Ціна 2 коп.

У КОЛГОСПІ імені Орджонікідзе Бобринецького району створено комсомольсько-молодіжний жіночий колектив механізаторів. Трактористки Надія Горпенко, комсомодки Валентина Марущак, Надія Зачепа, Раїса Зачепа — ті, хто увійшов до колективу. Групкомсоргом обрана Валя Марущак. На прохання нашого кореспондента трактористки розповідають про себе.

ВАЛЯ МАРУЩАК: «ХОЧУ ХЛІБА, ВИРОЩЕНОГО ВЛАСНИМИ РУКАМИ».

Я закінчувала школу в селі Катеринка Вільшанського району. Сусідкою моєю, шкільною подругою була Алла Кривенко, Алла, очевидно, від батька успадкувала любов до професії механізатора і ще в школі загорілася бажанням стати трактористкою. Вона прямою дорогою пішла назустріч мрії і нині відома усім на Кіровоградщині.

Мені ж спершу приглянулася професія культпрацівника. Я стала ним. Навчилася грати на баяні, завідувала сільським клубом. Але ця робота не припала до душі. Настала мить, коли я усвідомила, чого прагну: хочу хліба, вирощеного власними руками, хочу дихати просторами степів. Згадала шкільну подругу Аллу, згадала наші розмови... Хотілося працювати разом з нею. Так ми домовилися: удвох поведемо степом трактори. Та після Бобринецького сільського профтехучилища потрапила в колгосп імені Орджонікідзе. Зрештою, це навіть краще, тут склався хай маленький, але жіночий колектив.

А музику все ж люблю. Правда, не так вже й багато часу віддаю баянові, але залишаємося з ним добрими друзями.

НАДІЯ ЗАЧЕПА: «З ТРЬОХ Я ЗАЛИШИЛАСЬ ОДНА».

Три роки минуло, як я працюю на тракторі, ні скільки не жалкуючи, що обрала собі цю професію. З нашого села навчалася в профтехучилищі три дівчини, але з трьох я залишилась одна. Ліда Рожкова та Оля Хвиля не скористалися з набутої професії.

Не поспішаю засуджувати тих дівчат, які відмовились від трактора. Вільному, як кажуть, воля. Якщо серце не лежало до такої професії, то не треба серце силувати. Та якщо злякались труднощів, то варті осуду. Жінка може працювати на рівні з чоловіком, не гірш за нього виконувати будь-яку роботу. Сімейній, звичайно, на тракторі складніше, але труднощі переборюються любов'ю до професії, волею, витримкою. Мій Григорій теж механізатор, мене розуміє і не перечить моїй волі.

НАДІЯ ГОРПЕНКО: «БРАТ СЛОВО СВОЄ СКАЗАВ...»

Колись боялася нічної зміни. Знаю, що можу відмовитись від неї, але літньої спекоти вночі легше працювати, і має ніч свою романтику. Навкруги — тиша, а

прожектори твоєї машини крають морок, вже й село поснуло, а ти ореш, ореш. Люди спочивають, лиш твоя машина спочинку не знає. Зійде сонце, оглянешся — аж поле не тим стало, чорніє свіжою землею, парувє теплим димком, борознами вороння ходить немов ревізори огріхів шукать...

Одного разу я залишила трактор, вважала, що тільки так має чинити жінка з

лячки Алли Кривенко) скептики мас відштамповану відповідь: виняток, чимало господарників сприйняли клич «Дівчата, на трактор!» як своєрідну моду. Мода, мовляв, мине, а нам степ орати. Ну хай там до заміння ще сян-тан працюватиме, а вже як вийшла замін, то... шукай вітра в полі, а не трактористки.

На жаль, дівчата нерідко дають підстави для сумнівів, як оті подруги Наді Зачепа. Але приклад трактористки колгоспу імені Орджонікідзе переконує, що механізація сільського господарства може і повинна стати справою настільки ж нічної, як чоловічої.

ЖІНОЧИЙ МЕХАНІЗАТОРСЬКИЙ

дівчатами. Тоді брат слово своє сказав: повертайся, Надю, на трактор. Слухала Віктора, слухала, сніла казахськими просторами, де хліб комбайном збирала і плугом скибу перевертала... Одним словом, я — трактористка.

РАЙСА ЗАЧЕПА:

«І ДОСІ СВІТИТЬ МЕНІ ТОЙ ПРОМІНЬ ПЕРЕМОГИ».

Знову ми з Йосипом Логацьким працюємо на одному тракторі. Я повернулася в бригаду механізаторів з ферми. Маю, так би мовити, що порівнювати, і в моїх уподобаннях на першому місці залишається сільськогосподарська техніка.

І досі світить мені той промінь перемоги, котру здобула ще в 1967 році. Тоді на районних змаганнях орачів я стала третім призером і завоювала почесний «трофей» — телевизор «Восход». Мені було приємно, що перемогла багатьох чоловіків, і вдвічі приємно, коли через два роки успіх повторюється.

Йосип Логацький, мій напарник, міг би відмовитись працювати зі мною. З якого боку не підходь, а все-таки то був відступ — покинути бригаду. Спасибі, не відмовився. Прийняли, значить, механізатори.

Чи надовго? А що вони роблять тими тракторами — орять, чи грають? А бригадир з тої бригади ще не втік?

Такі іронічні питання коли й не ставляться прямо, то звучать у підтексті розмов, у зауваженнях, у дотехах. Зберігається чимало скептицизму у ставленні до жінки-механізатора, котрий проявляється або у насмішці, або ж у цілком серйозному «обгрунтуванні» того висновку, що жінка — не тракторист. На прикладі (від Паши Ангеліної до нашої зем-

Чи надовго? Кожна з них кілька років нарівні з «сильною» половиною роду людського оре, сіє, виноує транспортні роботи. Підкреслюю: нарівні. Валя Марущак, Раїса Зачепа, Надія Горпенко водять важкі гусеничні трактори, Надія Зачепа — колісний. І ніяких «іграшок», всі виноують норми. Вагання декотрої пояснюється аж ніяк не жіночою психологією, не витребеньками, а звичайним пошуком заняття до душі, звичайними, типовими й для чоловіків життєвими перипетіями.

І бригадир С. М. Гончарко не втік. Признаюсь, підкреслена увага до фанту, подив (аж чотири трактористки в одному колгоспі) видались йому дивними. Сергій Михайлович готовий прийняти ще двох, коли їх, як обіцяли, пришлеть. Він і добрий, терпеливий, Сергій Михайлович, і вимогливий, суворий — як до обставин. Одна з трактористок за бран була похорана без сніданку на старті, і нікому в голову не прийшло обстоювати її тим доказом, що жінка — не чоловік.

Три із чотирьох мають дітей, одна, це не жавада для роботи і наче спростування непереможності сімейних причин. Ми не збираємось взагалі віддати сім'ю як обставину усладнюючу, проте, думаємо, вона настільки ж, і не більше, усладнює роботу трактористки, як доярки, службовця, робітниця. Ще раз нагадаємо, праця трактористки в нічну зміну — її добра воля, а не обов'язок.

Нерідко дівчина-механізатор покидає роботу, через, м'яко кажучи, невідходящу компанію. Чоловіче товариство надто багато дарує їй «солоних приправ». А тут — хай маленький, але колектив свій, жіночий, він у змоззі дитувати «сильний» більшості певні умови, створювати громадську думку, яка вимагає пристойної поведінки, обережних висловлювань. В бригаду, де вже силалася жіноча компанія, випускниця профтехучилища підуть охоче. Тим більше, коли керівники господарства приймають їх з невідомою щирістю.

Одна ластівка весни не робить. І який би повчальний не був досвід колгоспу імені Орджонікідзе у справі залучення дівчат до механізаторських професій, цей колектив все-таки варто задуматись і Районом і районолу варто задуматись і розширити тлумачення змісту заклику «Дівчата, на трактор!». Направляти дівчат в СПТУ — тільки частина справи. Друга частина — домогтись, щоб юнки після училищ працювали за спеціальністю.

І. БЕЗДІТНИЙ.

На фото вгорі: НАДІЯ ГОРПЕНКО; внизу — РАЙСА ЗАЧЕПА.

Фото автора.

СЮТЬ НОВГОРОДКІВЦІ...

З нетерпінням чекали хлібороби нашого району того дня, коли розпочнеться посівна кампанія. І ось цей день настав. Одними з перших на поля вивели свої агрегати члени комсомольсько-молодіжних посівних ланок колгоспу імені Ульянова, де ланковими Станіслав Антоненко та Іван Фодась. Першого дня молоді механізатори засіяли площі, відведені під ячмінь.

Розпочали також сіяти ячменю та віса

хлібороби колгоспу імені Ілліча, імені Дмитрова, «Жовтнева революція». Всього на полях району зараз працює 15 комсомольсько-молодіжних посівних ланок.

В. НОСЕНКО,
агрохімік зональної агрохімічної лабораторії при Новгородківському районному управлінні сільськогосподарства.

...І ВІЛЬШАНЦІ

Добре підготувались до сіяння члени комсомольсько-молодіжних ланок нашого району. Лише настали теплі дні, підсох і прогрівся ґрунт, як молоді механізатори вивели свої агрегати на поля. Першим розпочав сіяти комсомольсько-молодіжний екіпаж колгоспу імені ХХІ з'їзду КПРС, де ланковим Віктор Григор'єв.

Значні площі вісом, ячменем вже засіяно у колгоспах імені Горького, «Авро-ра» та інших господарств.

В. ЗИКУНОВ,
Інструктор Вільшанського райкому комсомолу.

ХОЧ ЛИСТ І НЕ БУЛО НАДРУКОВАНО

Житель м. Кіровограда В. І. Каськов в листі до редакції скаржився на не своєчасну доставку газет 12 поштовим відділенням.

Про цей факт ми позідомили начальника Кіровоградського головпоштамта Р. Сидака. Начальнику 12 відділення зв'язку дано вказівку посилити контроль за доставкою преси населенню. Зараз, як повідомив В. І. Каськов, газети доставляються вчасно.

ІЗВЕЧОРІЛЮ, і свіжміло надзвичайно швидко. Василь Павлович, агроном колгоспу імені Щорса, вертався від найбільших павлівських степів.

Переїхав через широку дамбу, обсажену гіллястими шумливами осокорами, і біля гайки акації помітив два вогники: то трактор. Подумав: хтось із хлопців прямує до стау. І самому скупатись, і хлюпнути на машину якесь відро, друге води... Завернув на вогники. Відчував механізаторів від цього. В стау — безліч риби — коропів, білих карасів, сазанів. Не можна ж її отруювати соляркою.

Виявилось зовсім інше. Тракторист орав, і борозни прокладав згорі в долину, до стау. Можна б і анта силести за порушення агротехніки. Можна б і оштрафувати. Та хіба в цьому суть? Коли тракторист заглушив мотор, Василь Павлович догдо поспішив йому, що за біда крилася за тією оранкою. Не лаявся, переконавав. Говорив про красу землі. Що не можна її кривдити. Що віками, тисячоліттями природа створювала отой родючий верхній шар ґрунту, а зруйнувати його можна за годину отими ж подошканими борознами. Говорив про той же став, якого не було, який збудували всім на радість. Що є кращого за воду в стелу? Там тепер плесне на схід сонця короп — і ніби бомба розірветься, аж луна котиться понад яром.

— Знаєш, Степане, — казав агроном Люшняк, — ми й з ріки візьмемось. Поглибимо їх, обсадиво деревами, розкриємо замулені джерела. Адже дарава й вода — друзі степу. Доглянемо й їх — і нам земля віддячить ще ряснішими врожаями. Та ще, скажу тобі, будуть і в нас зрошувальні системи. І ми, використовуючи воду, збиратимемо і по 500 центнерів буряків, і по 100 центнерів кукурудзи...

КІЛЬКА літ тому у колгоспі імені Щорса Новомиргородського району трапилась велика біда, тяжке лихо — несподівано важко і надовго захворює головний агроном Діденко. Він уже мав досвід, здружився з усіма і почав налагоджувати господарство, люди не тільки широко полюбили його за спільні тривоги й турботу, вони пізнали істину: є в полі добрий дбайливий агроном — значить буде випозаний зерном колос.

Постало питання: хто продовжить боротьбу за кліб, хто прийде господарювати в степ?

Тоді ж з районного управління прислали молодих запускників Уманського сільськогосподарського інституту Василя Павловича Люшняка і його дружину Ніну Григоріану. Василь — стрункий і русий. Ніна — тендітніша, мов ніжна тополька, обое вродлива. Та що з того!

Вони того не чули, а розмов було багато.

— За таких нам треба! Тільки ж з-за партії. Зелені вони!

— Досвіду в них, як кіт наплавав, буде з ними мороки багато, а хліба не густо.

Марко Дмитрович Бондаренко, механізатор-зетеран, що водить комбайн ще з 1932 року, похитав головою:

— Паживуть, помістять наше болото та й полетять шукати іншого краю!

А юне подружжя агрономів жило, місило болото, га в інші краї відлітати не збиралося.

Василь узяв на свої плечі поле, 3000 гектарів землі, майже все орної — від Панчового і аж до Павлівки, що ледь-ледь мріє садочками на підденному горизонті, а Ніна — городи, молодий сад, що зеленим крилом

огортав вулиці від осипівської дороги.

Василь неначе й не знайомився, ніби він тут був і вчора, і позавчора, ніби вернувся з відпустки і зразу ж поринув у колгоспні діла.

І пішки, і на тряскій бідарці, і на машині прямилав у поле. Там щодня, зрання й до вечірніх зір зустрічався з хліборобами, посівлими й молодими. Ніби непомітно, ніби за усталеною традицією орали поле, сіяли восени озими, весною прі, доглядали й збирали все. Світить сонце — у синій синій сорочці, дощить — у зеленому плащі, та не розставався із ними. То замаячить його постать біля квітучих соняшників, то схилиться він над лапатами і листами буряка, оймію блокнот, щось запише, то з'явиться на тракторному стані серед механізаторів.

Турботлива кухарка зразу ж за миску та за ложку:

— Василю Павловичу! Борщом вас угощув!

— Не відмовлюсь, тільки спершу з хлопцями побесідую.

Оточать його і лаять кожне слово. І все пильніше та уважніше...

Ніна ж мала володіня значно менші — не такий уже й великий сад, смуга городів над річкою Виссю, та може трішки пісенніший, бо й верби, й вільха, і осокори, як зелетенські арфи, іноді так звабно загудуть, що такої музики й не почуєш ніде. Щодня, теж у сонці і в негоду, трудилася і вона. Її струнку постать у червоній косинці бачили над берегами річки...

Вони мали мрію, палку і прекрасну мрію — убрати землю в золоте колосі, і йшли до тієї мрії вітрам наперекір, вітрам назустріч!

До того ж обое всюди, і в усіх зустрічали взаєморозуміння, відчували почуття плеча. Велика сім'я хліборобів прийняла їх як своїх дочку й сина, турбувалася про них. Колгосп для них придбав будинок під горою, відремонтував, піднявся над ним антена телевізора. Григорій Петрович Базобі, секретар партійної організації, вручив їм ключі і пожартував:

— Ключі від щастя. Та дивіться, Ніно Григоріано, — внизу верби, очерети, земля, а за ними Вись, ваша подруга, вони ждуть ваших рук, а зразу ж за горою ваше поле, Василю. Німа воно, а говорить. І знаєє як, Василю Павловичу!

ПОЛЕ, полечко. Німе, та го-ворило. Тих перших років, як почав господарювати Василь Павлович, воно родило. Але хіба то врожай, коли гектар давав по 18 центнерів пшениці, а кукурудзи — по 20? У сусідів урожаї були вищими — у Павлівці, і у Веселівці, і у Мартоноші, і все те болем відлунювалось у серці агронома. Він нікому того не говорив, те знала лиш його дружина, Ніна, — він дуже любив землю. Він чудово закінчив школу, серед усіх інститутів обрав сільськогосподарський. Бо ще хлопчиком, настануть канікули, він вирушав у поле. Любив його за красу. За співаючу Ятрань, за зелені гайки, за квітучі садки.

Та любив ще більше зміцніла в інституті. Він побачив велич і силу землі. Вона ж і добра, і ласкава, і рознішна. Вона дарує Вітчизні силу, людям хліб, гори і ріки, ліси і озера, дрімучі ліси. Недарма про неї сла-

дено найкращі пісні, недарма її всі називають матір'ю. Хіба можна матір не любити?

Тож і тепер, проглядаючи пожатілі відомості про врожайність за минулі роки чи йдучи в поле, з болем дивився на осот, пирій, свиріпу.

Ніби для неї видолинки, ніби для неї найкращі ниви, як позасідала поля! Аж жовтіло від неї в очах. Траплялося й таке, що її з бурякових плантацій вивозили після поліття гербами.

З тими проклятухими бур'янами молодий агроном повів нещадну війну, слідував, щоб вчасно і в строки доглядались всі культури.

Та розпочав Василь Павлович може й найбільшу і найважливішу справу. Для подорожного поля земля вся однакова. Багатий чорнозем. Для Люшняка вона з першого дня постала непрочитаною, невивченою книгою.

Не гаючись, він поставив собі завдання — прочитати її, вивчити її, пізнати її тасмичні, бо не всюди вона однакова! І не тільки тому, що біля Канежа, над Виссю супіски, а біля Мартоноші і тракторної бригади на узгір'ях — важка, глиниста. Не тому!

На ній теж покляла свою печатку Історія. Було в селі шість колгоспів, після укрупнення — один, згодом — знову два. Ламались не раз сілозміни. Це не дрібниця. Не всюди однакові запаси поживних речовин. Та хоч би вziali і талі, і дощові іоди. Он там, на рівнинах, вони затримуються, всі входять у ґрунт, а на схилах, хоч і оранку ведуть, як треба, води збігають, просочуються вниз, а у перші ж гарячі дні рослини скоріш відчувують спрагу.

Василь Павлович не хотів бути байдужим, він досліджував ґрунти, він складав карту полів, він пізнавав тасмичні, він неначе готувався до майбутнього бою, готувався адумливо, наполегливо, серйозно...

У Ніни володіня значно менші, та турботи ще більші. Городи в колгоспі були. Були й парники і неначе й непогані оранки. Бо віками ж над Виссю свинють важкі голови капуста, червоніють рясні помідори, росте буряк, цибуля, огірки. Бо ж і в пісні співається, як дівчина посіяла огірочки рано над водою. Та й вона, вищазначивши все, була незадоволена — зносили добриша сіпкими мотли і як могли, не рахуючись з потребами землі, сіяли і садили теж, що потрапляло під руки. Дивилася на річку, на цей дарогонний подарунок природи і слово собі говорила: та тут все може виростати назвокимі! Вечорами заколише дитя і сідає до столу листи писати. Полетіли вони в дослідницькі інститути, в сортовипробувальні станції. І майже кожен із них мінчався просьбою — пришдіть, як можна, насіння еліт... Над Виссю найкращі городи — в колгоспі імені Чапасава. І туди вона почала топтати стажку — на все видивлялась до всього приглядалася.

Хороша молодість дарувала їм радість, дарувала їм справді неспокійну, але захоплюючу працю.

Здавалося б, усе йшло добре, у злагоді. Перша осінь порадувала більшими врожаями. Та Василь Павлович не цурався своєї мрії — він хотів, щоб його поле, оті 3000 гектарів, були найкращими. Не для своєї сла-

ви. Для Вітчизни. А ще хотів він не просто жити, виконуючи розпорядження. Мав свою думку — агроном повинен бути і обережним, але й сміливим, справжнім господарем поля.

Порадившись із членами правління колгоспу, з головою, з секретарем партійної організації, з бригадиром тракторної, вирішив одвертіше поговорити з невеличкою ділянкою серед поля.

Мабуть, у кожному колгоспі є така ділянка, на яку махнули рукою, там, моз, одному кураєзі та полину рости. Охрещені такі землі дуже образливим для них словом — непридатні. Саме на такій ділянці і в колгоспі імені Щорса, яку вважали і маговрожайною і майже непридатною, найпишніш росли бур'яни, а стебла пшениці видавались тонкими,

колоски дрібними, зерната такими, як комариний носик.

Аналіз ґрунту показав: мало, зовсім мало органічних добрив, а мінеральних — с. І їх при собі не внесли. Зате при оранці по 33 тонни перегною на кожен гектар. Весною по мерзлу - талому ґрунті підкосили дрібними, зерната такими, як комариний носик. Аналіз ґрунту показав: мало, зовсім мало органічних добрив, а мінеральних — с. І їх при собі не внесли. Зате при оранці по 33 тонни перегною на кожен гектар. Весною по мерзлу - талому ґрунті підкосили дрібними, зерната такими, як комариний носик.

Аналіз ґрунту показав: мало, зовсім мало органічних добрив, а мінеральних — с. І їх при собі не внесли. Зате при оранці по 33 тонни перегною на кожен гектар. Весною по мерзлу - талому ґрунті підкосили дрібними, зерната такими, як комариний носик.

Аналіз ґрунту показав: мало, зовсім мало органічних добрив, а мінеральних — с. І їх при собі не внесли. Зате при оранці по 33 тонни перегною на кожен гектар. Весною по мерзлу - талому ґрунті підкосили дрібними, зерната такими, як комариний носик.

Аналіз ґрунту показав: мало, зовсім мало органічних добрив, а мінеральних — с. І їх при собі не внесли. Зате при оранці по 33 тонни перегною на кожен гектар. Весною по мерзлу - талому ґрунті підкосили дрібними, зерната такими, як комариний носик.

Аналіз ґрунту показав: мало, зовсім мало органічних добрив, а мінеральних — с. І їх при собі не внесли. Зате при оранці по 33 тонни перегною на кожен гектар. Весною по мерзлу - талому ґрунті підкосили дрібними, зерната такими, як комариний носик.

Аналіз ґрунту показав: мало, зовсім мало органічних добрив, а мінеральних — с. І їх при собі не внесли. Зате при оранці по 33 тонни перегною на кожен гектар. Весною по мерзлу - талому ґрунті підкосили дрібними, зерната такими, як комариний носик.

Аналіз ґрунту показав: мало, зовсім мало органічних добрив, а мінеральних — с. І їх при собі не внесли. Зате при оранці по 33 тонни перегною на кожен гектар. Весною по мерзлу - талому ґрунті підкосили дрібними, зерната такими, як комариний носик.

Аналіз ґрунту показав: мало, зовсім мало органічних добрив, а мінеральних — с. І їх при собі не внесли. Зате при оранці по 33 тонни перегною на кожен гектар. Весною по мерзлу - талому ґрунті підкосили дрібними, зерната такими, як комариний носик.

Аналіз ґрунту показав: мало, зовсім мало органічних добрив, а мінеральних — с. І їх при собі не внесли. Зате при оранці по 33 тонни перегною на кожен гектар. Весною по мерзлу - талому ґрунті підкосили дрібними, зерната такими, як комариний носик.

Аналіз ґрунту показав: мало, зовсім мало органічних добрив, а мінеральних — с. І їх при собі не внесли. Зате при оранці по 33 тонни перегною на кожен гектар. Весною по мерзлу - талому ґрунті підкосили дрібними, зерната такими, як комариний носик.

Аналіз ґрунту показав: мало, зовсім мало органічних добрив, а мінеральних — с. І їх при собі не внесли. Зате при оранці по 33 тонни перегною на кожен гектар. Весною по мерзлу - талому ґрунті підкосили дрібними, зерната такими, як комариний носик.

Аналіз ґрунту показав: мало, зовсім мало органічних добрив, а мінеральних — с. І їх при собі не внесли. Зате при оранці по 33 тонни перегною на кожен гектар. Весною по мерзлу - талому ґрунті підкосили дрібними, зерната такими, як комариний носик.

Аналіз ґрунту показав: мало, зовсім мало органічних добрив, а мінеральних — с. І їх при собі не внесли. Зате при оранці по 33 тонни перегною на кожен гектар. Весною по мерзлу - талому ґрунті підкосили дрібними, зерната такими, як комариний носик.

Аналіз ґрунту показав: мало, зовсім мало органічних добрив, а мінеральних — с. І їх при собі не внесли. Зате при оранці по 33 тонни перегною на кожен гектар. Весною по мерзлу - талому ґрунті підкосили дрібними, зерната такими, як комариний носик.

Аналіз ґрунту показав: мало, зовсім мало органічних добрив, а мінеральних — с. І їх при собі не внесли. Зате при оранці по 33 тонни перегною на кожен гектар. Весною по мерзлу - талому ґрунті підкосили дрібними, зерната такими, як комариний носик.

Аналіз ґрунту показав: мало, зовсім мало органічних добрив, а мінеральних — с. І їх при собі не внесли. Зате при оранці по 33 тонни перегною на кожен гектар. Весною по мерзлу - талому ґрунті підкосили дрібними, зерната такими, як комариний носик.

Аналіз ґрунту показав: мало, зовсім мало органічних добрив, а мінеральних — с. І їх при собі не внесли. Зате при оранці по 33 тонни перегною на кожен гектар. Весною по мерзлу - талому ґрунті підкосили дрібними, зерната такими, як комариний носик.

Аналіз ґрунту показав: мало, зовсім мало органічних добрив, а мінеральних — с. І їх при собі не внесли. Зате при оранці по 33 тонни перегною на кожен гектар. Весною по мерзлу - талому ґрунті підкосили дрібними, зерната такими, як комариний носик.

Аналіз ґрунту показав: мало, зовсім мало органічних добрив, а мінеральних — с. І їх при собі не внесли. Зате при оранці по 33 тонни перегною на кожен гектар. Весною по мерзлу - талому ґрунті підкосили дрібними, зерната такими, як комариний носик.

Аналіз ґрунту показав: мало, зовсім мало органічних добрив, а мінеральних — с. І їх при собі не внесли. Зате при оранці по 33 тонни перегною на кожен гектар. Весною по мерзлу - талому ґрунті підкосили дрібними, зерната такими, як комариний носик.

Якщо колгосп вироблятиме по 15 тисяч тонн гною на рік (а для цього є всі можливості), то господарство матиме додатково 2 тисячі центнерів зерна, 4 тисячі центнерів буряків, 15 тисяч центнерів зеленої маси кукурудзи. Високою буде родючість земель і в наступні роки, кращою стане структура ґрунту, бо в перший рік рослини використовували лише 30—40 процентів поживних речовин... Агітував, переконував, боровся за виконання цих планів. Друзі підхопили його палке слово. В колгоспі збудували два гноєсковища, весь гній буртувався, старанно вкирався землею.

Не оминув своїм поглядом агроном і лісосмуг. Непрочислені, непродувані, взимку з горами, аж до верхів'я дерева, снігу. Крали його у полів. А в теплі пори року — повнісінкі листя, де мали добрий сковок і різні шкідники — клопи, мишва. Добрий задум обертався чорною невдачністю.

Прочистили, зробили й лад з ними. І звичайно, не лишили без уваги і насіння під посів, і комори, де зберігалось воно, і землю, в яку висівалось воно...

У Ніни Григорівни все було складніше, а може, і важче. Просьби її не залишались без відповіді. Елітне насіння прийшло, і колгоспні майстри наготували рам для парників. Труднощі виявились в іншому. Помідори, капуста, огірки — все і висадили, і висіяли вчасно. Вологи досить, посилала Вись свої підґрунтові води. Рослини зазеленіли, пішли в ріст.

Та ввечорами, повертаючись з роботи, Ніна жалілась:

— Добре тобі, Василю, машин не злічити, все механізоване. Однак і мінон забере на буряки?

— Заберемо. На жаль, не можемо обійтись без їхніх рук на проріаці. А проріаца — сама добре знаєш — справа делікатна. Прогавив день — і стінають рослини. І не добереш десяти центнерів.

— Розумію. Але ж і в мене бур'яни засідають городи.

— Не суши голови — виручимо!

Щорсівці — народ завзятий, бойовий, дружиний. Впорались з усім у полі, прийшли на поміч і городній бригаді.

Чи є спокійний день у агронома? Немає! Чи є щасливий дні у нього? Чи були вони у молодого подружжя? Були! Це тоді, коли вони дізналися, що пшениця дала на круг по 37,6 центнера на всій площі, ще тоді, коли голова колгоспу Микола Васильович Куванін сказав коротко й rado:

— Кукурудзи в зерні є на круг по 51,7 центнера на кожен гектар...

З городів пішли робітничому місту ранні капуста, огірки, помідори... Все зародило дуже гарно, а найкраще помідори — соковиті, солодкі, великі, план продажу їх державі щорсівці перевиконали вдвічі...

А вітри гудуть, і все ближче весна.

Василь Павлович старанно оглянув поле, взяв проби — моноліти. В теплих кімнатах вони зазеленіли. Але на деяких полях озимину доведеться й пересіяти. Все підготовлене, є насіння ярих, в бойовій готовності трактори, сівалки. В бойовій готовності всі люди.

28 парникових рам знову вселять очі Ніни Григорівни яскравою зеленню. Є знання, є досвід, є випробувані вітри друзі — чом не повоювати і цього року за першість?

БІЛІЕ будиночок під горою. Внизу шумлять очерети, верби, вільхи, сині Вись. А за горою, на південь аж до Павлівки, що ледве-ледве видніється на горизонті, — поля.

З будиночку щоранку виходить молоде подружжя агрономів. У самісінський вир життя, у неспокійну працю — для людей, для Вітчизни.

Микола СТОЯН.
Колгосп ім. Щорса
іа Новомиргородщині.

ЛЕКТОР, ЛЕКЦІЯ І АУДИТОРІЯ

Нещодавно з поїздки по районах області повернулася лекторська група обкому комсомолу. У місті Олександрії, Знам'янському та Бобринецькому районах позаштатні лектори обкому комсомолу провели лекторську естафету, присвячену пропаганді матеріалів партійних з'їзді.

Це нова ефективна форма лекційної пропаганди. Вона дає можливість за короткий проміжок часу охопити лекціями велику аудиторію. Так цього разу було прочитано 68 лекцій, які прослухали 12500 слухачів. Березнева естафета лекторської групи обкому комсомолу — це вже друга за останній час. Перша була проведена в грудні 1971 року у Вільшанському та Голованівському районах. Тоді аудиторією наших лекторів стали 10500 молодих механізаторів, тваринників, учнів шкіл.

Думається, що цю форму лекційної пропаганди можуть взяти на озброєння лекторські групи райкомів комсомолу. Крім того, заслуговує уваги ще одна форма пропагандистської діяльності — дні і тижні молодого лектора, що присвячуються важливим історичним датам (річниця Великої Жовтневої соціалістичної революції, 50-річчя утворення СРСР, День Радянської Армії і т. п.). Ці заходи повинні плануватись заздалегідь і проводитись за детально розробленою програмою. Лише в такому випадку вони дадуть ефективні наслідки.

Серед нових форм лекційної пропаганди вже завоювали популярність слухачів теоретичні конференції, тематичні вечори та усні журнали.

Лекторськими групами спільно з комісіями по пропаганді знань серед молоді товариства «Знання» організовано в обласному центрі лекторії «Юність і планета» (присвячений всебітній кампанії «Юність зривува-

силля на широку пропаганду серед молоді основ марксистсько-ленінізму, політики партії і Радянського уряду, висвітлення ролі ВЛКСМ у комуністичному будівництві, революційних, бойових і трудових традицій комсомолу, принципів комуністичної моралі. Ця робота потребує чіткого

ДОМАГАТИСЬ ВИСОКОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ

чус імперіалізм), «Закон Радянської держави — твій закон», «Молоді — матеріалістичний світогляд», кінолекторії «Людина і суспільство», «Історія нашого краю», «Історія розвивається по Леніну» (присвячений 50-річчю утворення СРСР). Велика увага приділяється створенню базових лекторіїв і кінолекторіїв. Кілька таких закладів створено на базі ордену Трудового Червоного Прапора заводу «Червона зірка», інституту сільськогосподарського машинобудування, медичного училища, машинобудівного технікуму. Такі ж лекторії працюють у Добровеличківському, Гайворонському та інших районах.

Лекторські групи райкомів цих районів будують свою роботу, виходячи із загальних завдань, які стоять перед комсомолом, направляють свої зу-

планування, координації дій позаштатних лекторів комітетів комсомолу із комісіями по пропаганді знань серед молоді при районних організаціях товариства «Знання», постійного підвищення кваліфікації лекторських кадрів. На жаль, остання перевірка роботи лекторських груп райкомів комсомолу показала, що ще не скрізь пропаганда політичних знань серед комсомольців поставлена на ділову основу.

Так, лекторська група, що працює при Бобринецькому райкомі комсомолу, має непоганий склад: 35 чоловік, що мають середню спеціальну та вищу освіту. Позаштатні лек-

тори райкому — це комуністи, кандидати в члени КПРС та комсомольці. Члени групи ведуть кілька тематичних секцій — історії і діяльності Ленінського комсомолу, сільськогосподарську, атеїстичну та інші.

Здавалося б, що маючи такий склад лекторів, можна розгорнути широку лекційну роботу, охопити нею молодість усього району. Але діяльність лекторської групи майже зовсім не планується, тут не складено перспективного плану на рік та на квартал.

Зараз партія звертає увагу на необхідність підвищення якості лекцій. Це висуває на перший план необхідність підготовки та постійного навчання молодіжних лекторів. Тому обком комсомолу відкриває незабаром у Кіровограді школу молодого лектора-міжнародника. 42 слухача школи — це студенти вищих і середніх спеціальних учбових закладів обласного центру, інженерно-технічні працівники підприємств і спеціалісти сільського господарства області. Школа підготує лекторів, які виступатимуть перед молодіжною аудиторією на актуальні проблеми міжнародного молодіжного руху.

Г. УСТИМЧУК, керівник лекторської групи обкому ЛКСМУ.

ОБМІН ДОСВІДОМ

Нещодавно в Центральному лекторії обласної організації товариства «Знання» відбулась нарада позаштатних керівників лекторських груп міських, райкомів ЛКСМУ та комітетів комсомолу на правах райкомів. Понад тридцять її учасників взяли участь у бесіді про різноманітність форм і методів лекційної пропаганди серед молоді, яку провів керівник лекторської групи обкому комсомолу Г. Устимчук, одержали методичні поради щодо організації цієї роботи.

Про шкідливість та небезпеку релігійного впливу на молоді покоління розповів завідувачий Кіровоградським обласним Будинком атеїзму П. М. Дмитренко. Він підкреслив, що антирелігійна пропаганда повинна зайняти чільне місце в діяльності молодих лекторів.

Керівник лекторської групи Вільшанського райкому комсомолу Л. Антоноук, керівник лекторської групи комітету комсомолу Кіровоградського педагогічного інституту Н. Котляренко та інші учасники наради розповіли про проблеми, що стоять перед їхніми колективами, поділились досвідом роботи.

М. МАЙСТРЕНКО.

Нещодавно до книжкового магазину № 10 Кіровоградського облкниготоргу надійшли новинки літератури:

Юрій Збанацький. — «Лісова красуня», «Між добрими людьми», «Балада про знамено», «Оповідання». Видавництво «Веселка», Київ, 1972 р., ціна 1 крб. 05 коп.

Про Велику Вітчизняну війну написано багато книжок. Серед них — чудові повісті й оповідання Юрія Збанацького — «Лісова красуня», «Між добрими людьми», «Балада про знамено», «Гвардії Савочка» тощо. Ці глибоко правдиві, пригодницькі твори увійшли до книги, яку наш магазин одержав нещодавно з видавництва «Веселка».

Степан Руданський. — «Добре торгувалось», вибрані твори, видавництво «Веселка», Київ, 1972 р., ціна 31 коп.

Іван Сварник. — «Байки», видавництво «Камеяра», Львів, 1971 р., ціна 47 коп.

До цієї книжечки увійшли нові і вже відомі з попередніх збірок поета байки, що викривають заокеанських палії війни

ЗАПРОШУЄ КНИГА

та їх прихвостнів, картають усе віджиле та потворне — бюрократизм, підлабуництво, казнокрадство, хуліганство.

Ульріх Бехер. — «Невдовзі після четвертої», роман, переклад з німецької, Київ, «Молодь», 1972 р., ціна 41 коп.

Роман «Невдовзі після четвертої» — це оповідь про долю молодого талановитого художника-демократа, що, потрапивши у вир грандіозних історичних подій, шукає і, зрештою, знаходить свій шлях; про високе, чисте кохання, сплюндроване і розчавлене чорною силою; про місце інтелігенції у боротьбі проти фашизму і тих, хто намагається відродити його сьогодні.

Берди Кербабаяв «Вирішальний крок», роман, видавництво «Дніпро», Київ, 1972 р., ціна 1 крб. 23 коп.

Роман видатного туркменського письменника Берди Кербабаява «Вирішальний крок» — це велична епопея життя й боротьби туркменського народу за свободу і незалежність у переддень Жовтня, в час революції та громадянської війни.

І. П. Топчій. — «Хутір Надія». Державний заповідник-музей І. К. Карпенка-Карого (Тобілевича). Пугівник, видавництво «Промінь», 1971 р., ціна 31 коп.

По садибі та залах музею І. К. Карпенка-Карого проведе пугівник, якого ви, безумовно, купите. Він познайомить з найбільш значимими подіями на життєвому і творчому шляху корифея української класичної драматургії, фундатора професійного українського театру, талановитого режисера і актора, розповідь про широке коло його громадських і літературних інтересів.

Прохання завітати до нашого магазину.

Д. НЕКРЕТОВА, продавець магазину.

Р. ТУРБАЙ, В. ЦВЯХ.

Слово про Вершника

5. «ТРУДНО І ТЯЖКО ТВОРИТЬСЯ...»

Вулиця Саксаганського майже в центрі Києва. Тож за кілька хвилин ми вже були біля потрібного будинку. Виціла табличка з написом «Д. П. Демуцький» підтвердила, що ми на вірному шляху. Натиснули кнопку дзвінка. Двері відчинила молода жінка і провела до Валентини Михайлівни.

Коли Олена Іванівна, сестра Яновського

членно, присвячував популяризації «кращих форм творчої роботи над фільмами, підкреслював значення для успіху кінотворчості позитивного прикладу і вдумливої роботи митців з учасниками кінозйомки. Своєчасно підтримати ново, цінна і корисна — так можна визначити напрям і зміст кінонарисів і статей Ю. Яновського».

Багато цікавого дізналися ми і про Данила Порфировича Демуцького. Це він разом із І. Рогом в 1926 році знімав комедію О. Довженка «Ягідні кохання», а в 1929 році новий фільм Довженка «Арсенал».

І ось ми бесідуємо з дружиною Демуцького — Валентиною Михайлівною. Біда після хвороби, вона некавалірно розповідає про Данила Порфировича, про його батька Порфирія Даниловича, про стосунки з Яновськими.

го, рекомендувала нам зустрітись із Валентиною Михайлівною, то попередила, що Демуцька хворіє. Тож, перед тим, як завітати до неї, ми звернулися до друкованих джерел, щоб докладніше дізнатися про роботу Юрія Івановича на Одеській кінофабриці.

«1925 року в українське радянське кіно приходять молоді радянські письменники Микола Бажан і Юрій Яновський, а з ними уже відомий художник Олександр Довженко, майбутній творець всесвітньо-відомого фільма «Арсенал» і «Земля» — найвищого досягнення українського радянського німого кіно, — читаємо в книзі Олега Бабишкіна «Юрій Яновський». — О. Довженко, Ю. Яновський, М. Бажан цілком віддаються новій для української радянської культури справі. Вони пишуть сценарії, знімають фільми. Ю. Яновський обіймає посаду художнього режисера. В його обов'язки входить художнє керівництво фабрикою. Антивна робота цих митців починає давати відчутні наслідки.

«Ю. Яновський пробує свої сили в кінодраматургії. Крім того, він допомагає сценарістам і режисерам. Ю. Яновський сам пише кіносценарії «Гамбург» і «Fata morgana»».

Книга І. С. Корнієнка «Українське радянське кіномистецтво» (стор. 70 — 71) повідомляє про Яновського, що він «брав найактивнішу участь у створенні української радянської кінематографії як драматург і критик, більшість своїх нарисів матург і критик, «Історія майстра», і статей про кіно («Історія майстра», «Сумка диккур'єра», «Звенигора» та ін.). Яні він підписував псевдонімом Юр. Юр-

ських і Микола Віталійович Лисенко. Згодом поруч з цим з'явилася фотографія Яновських.

— Одружилися ми з Даньком в 1925 році, через рік переїхали в Одесу. Там Данило і познайомився з Юрочкою, — тепло каже Валентина Михайлівна. — Юрочка, худий, стрункий, високий, не раз заходив до нас. З Даньком вони швидко подружилися, бо Яновський був великим прихильником фотографії. Якось Юрочка познайомив Данька з молодим драматургом Г. Стабовим. Коли знімали фільм «Свіжий вітер», то Стабов був режисером, а оператором азав Данька... Потім на студію прийшов Довженко.

Валентина Михайлівна витягнула теку з листами. Кілька аркушів протягнула нам. Читаємо:

«Дорогий Данило!

Трудно і тяжко твориться «Життя в цвіту». Дуже прошу тебе, Данило, допоможи мені, зніми мені пейзажі так, як ти тільки вмієш. Зніми повідь над Дніпром, щоб була ширина, щоб було весело, щоб усе неслося вперед — і дерева, і хати у воді, і хмари. Зніми велику повідь з почуттям, з радістю хлопчини.

Сідай, Данило, в дубки, бери апарат у руки і швидше їдь у затоплене село. Уяви, що ти лицар і ідеш його рятувати, що не Данило ти, а Васко де Гама чи Магеллан і тобі весело од сили твоєї, од завзятості майстра. Я знайду музику для твоїх кадрів, знайду пісні.

Отже щось веселе й радісне зніми мені, мій друже. Краще всього з пароплава, чи з човна, з руху!!! І ще познімай, як сади цвітуть над Дніпром. Зніми так, щоб і сади ціли, і було видно далеко наш одвічний дніпровський спокій, я хочу, щоб було все в моїй картині, зніми се в мою пам'ять, зніми так, ніби се моя остання картина, в якій є те, що я до смерті любив більше над усе життя. Зніми сади в цвіту над Дніпром. Пригадай свої знаменні поїздки по Дніпру...»

— Це Сашко написав, коли працював над фільмом про Мічуріна «Життя в цвіту», — сказала Валентина Михайлівна і протягнула кілька фотографій з чоловіка, Довженка та Яновського.

Кіровоград — Київ — Кіровоград.

На фото: Юрій Яновський з сестрою Оленою. Внизу — Юрій Яновський з дружиною (в центрі) і сім'ю Демуцьких. Фото Данила Демуцького.

Знімки публікуються окремі.

ГПО НА НОВОМУ МАРШІ...І ЗНОВУ КРОС

Прошло трохи більше двох тижнів, як почав своє життя новий комплекс ГПО, а в фізкультурних колективах підприємств, навчальних закладів, шкіл Кіровограда, заради впровадження його в дію, зроблено вже перші певнені кроки.

Активно втілюють у життя новий комплекс фізкультурники Кіровоградського технікуму сільськогосподарського машинобудування. Тут створено спеціальну номісію, яку очолюють директор технікуму Ю. С. Щирський — старший викладач фізвиховання М. С. Биков та викладач військової підготовки С. В. Танський. Вже складено графік здачи норм нового комплексу.

Нині фізкультурні активісти, спортсмени, викладачі фізвиховання ведуть інтенсивну пропаганду комплексу ГПО, допомагають учням підготуватися до здачи норм третього ступеня «Сила і мужність», а викладачам — четвертого ступеня «Фізична довершеність». З деяких видів — підтягування на перекладині, бігу на 100 метрів, стрибків у висоту вже розпочалася масова перевірка готовності молоді до складання нормативів. Перші результати — відраділи. У технічній не лишилося жодного юнана чи дівчини, які б не здали норми з деяких видів комплексу, вже вісімдесят процентів юнаків призовного та допризовного віку склали норми по підтягуванню на перекладині.

Значна частина фізкультурників технікуму виконують норми на рівні вимог на отримання золотого та срібного значків. Так, Людя Масленникова та Таня Нельга (біг на 500-метрової дистанції), Володимир Язиков (на стометрівці), Микола Хомич, Василь Добродняк, Володимир Петльований (у підтягуванні на перекладині) виконали норми на рівні вимог на отримання золотого значка.

НА ЗНИМКАХ: ІДЕ ЗАЛІК З МЕТАЛІЯ ГРАНАТИ. ЗАЛІК З СТРЕЛБІВ У ВИСОТУ ЗДАЄ ІВАН СЪОМІН. УЧНІ ДРУГОГО КУРСУ ГОТУЮТЬСЯ ДО ЗДАЧІ НОРМ НА СТОМЕТРІВЦІ. Фото Н. ЗУБЧЕНКО.

ВІДЧУТТЯ ДРУГОЇ НАПРУГИ

ДЕСЯТИКЛАСНИК СТАЄ ЧЕМПІОНОМ ЦР ДСТ «АВАНГАРД»

З нетерпінням Володимир чекає цього дня. Починались змагання з класичної боротьби центральної ради ДСТ «Авангард» в місті Кіровограді, на які він покладав великі надії. Срібному призеру торішньої першості цього товариства Володимиру Стрижнєву хотілось в рідному місті здобути жадану перемогу серед спортсменів напівлегкої ваги.

Але вже в першому поєдинку з харків'янином Сергієм Савельєвим Володимир несподівано програє. З подавленим настроєм залишає він борцівський майдан.

Що ж трапилось? Чому це я так несподівано програю, коли мав змогу виграти? Зусиллям волі Володимир намагається проаналізувати поєдинок. Чітко вираховується в пам'яті його хід. Все так, ось тут треба було атакувати, а тут — не пустити суперника за межі килима... А ось тут, саме тут він допустив ту помилку, що ношувала йому перемоги. «Знайшов!» — хотів вигукнути він.

Спортсмен ніби ожив, здобувши друге дихання. Підійшов тренер Микола Євгенович Сушко. — Ну як, Володю? — коротко запитав він хлопця. — Постараюсь. Програю ще не все. — Правильно...

Микола Євгенович сподобався цей хлопець ще у 1968 році, коли семикласник середньої школи № 24 вперше переступив поріг спортивного залу спортклубу «Зірка». Було у хлопця щось принаде — м'ябуть, повільні, але точні рухи, твердий характер і нездоланна воля до перемоги.

Хлопчина, як кажуть, з люту «хапав» найскладніші прийоми, і тому легко перемагав своїх суперників. Але ця легкість відточувалась в наполегливих тренуваннях до сьомого поту.

Коли торін Володимира було включено до складу збірної команди області, цю звістку він зустрів з радістю. З особливим натхненням він виступав на змаганнях, і лише одна припра помилка не дозволила йому стати чемпіоном центральної ради ДСТ «Авангард». Саме ця помилка ще раз нагадала спортсменові слова тренера: «Треба до кожної зустрічі ставитись дуже старанно, бо суперник помилку не прощає».

Після повернення до Кіровограда Володимир ще наполегливіше відточує свою майстерність, і ось на відкритій першості на приз І. Пусунина, де з'їхались до Кіровограда найсильніші борці Харкова, Полтави, Черкаса, інших міст України, Володимир Стрижнєв доводить, що у напівлегкій вазі він один з найсильніших. Саме про це йому б хотілось довести і зараз на республіканських змаганнях. Але ця прикра помилка...

Суддя викидає Володимира на килим. Суддівський свисток і поєдинок починається. Одну за другою одержує Стрижнєв перемоги і стає недосяжним для своїх конкурентів. Ось і завойоване заповітне чемпіонське звання. Там десятикласник Володимир Стрижнєв стає чемпіоном республіканської Ради ДСТ «Авангард» 1972 року.

А попереду ще багато напружених зустрічей, бо спортивний шлях — це нелегка дорога до майстерності, до перемоги. А перемагає той, хто назавжди пов'язав своє життя зі спортом.

Г. ТОЛОК.

СТЕНДОВА СТРІЛЬБА

Постамент Валерія Вільного

Два дні найсильніші стендовики республіки мірялися майстерністю, виборювали кубок України з стенової стрільби. Збірна команда республіканської ради ДСТ «Нолос», в складі якої виступали

Кіровоградці Валерій Вільний, Сергій Лисогор та Віктор Мановцев, стала другим призером змагань.

В особистому заліку на круглому стенді майстер спорту Валерій Вільний був другим, Сергій Лисогор — четвертим, Віктор Мановцев — п'ятим.

А 4 квітня почнуться поєдинки стендовиків на кубок СРСР. В складі збірної республіки виступатиме і Валерій Вільний.

В. СОЛОНЧЕНКО.

«Кримський пролісок» чекає...

Після напружених тренувань в Ялті футболісти Кіровоградської «Зірки» включились в розіграш «Кримський пролісок». Суперниками наших земляків у підгрупі стали футболісти Чити, мандрівського «Шахтаря» та тернопільського «Авангарду». Перший матч кіровоградці провели з читинськими спортсменами і перемогли їх (2:1). З таким же рахунком «Зірка» перемогла тернопільців.

Свій останній матч «Зірка» провела з мандрівським «Шахтарем». В цій зустрічі зафіксована нічия — 0:0. Таким чином, в підсумковій таблиці підгрупи наші земляки займають друге місце. Попереду футболісти «Шахтаря», які мають кращі співвідношення пролуценних і забитих м'ячів.

«Кримський пролісок» чекає свого володаря.

С. ФЕДОРІШИН.

КЛУБ 64-х КЛІТИН

НАШ КОНКУРС

ЗАВДАННЯ № 4

1. Скільки шахових гротмейстерів проживав на Україні?

2. Що означає термін «Скажена тура»?

3. Розв'яжіть задачу, яку склав член нашого клубу першорозрядник з Голованівська Степан Шевряков:

Білі: Кр66; Ф11; Кв8; Кд7; Сб5 (5 фігур).

Чорні: Крд5; Тд4; Кс4; пп; е5; е6; (5 фігур).

Білі починають і дають мат за два ходи.

Останній строк надсилання відповідей 31 березня ц. р.

ПАТРУЛІ ЗЕЛЕНОГО ЛІСУ

Думка про створення шкільного лісництва у Гурівській школі виникла давно. Та й не дивно: адже життя серед лісу — зеленого острівця в степу — неможливе без спілкування з ним.

Почали з старших класів. Зразу ж і обов'язки розподілили. Лісничим шкільного лісництва призначили Сашу Коваленку, його помічником — Таню Сергієнку. Знайшлися й свої лісотехніки, а більшість зараховані лісниками: всього двадцять палих любителів зеленого друга. Керувати визвалися директор Гурівської школи М. Х. Тараненко та директор Долинської лісомеліоративної станції, в минулому лісник, П. Н. Коваленко.

Діти з великим ентузіазмом взялися за нелегку, але почесну справу. Гурівська дача площею 619 гектарів була повністю взята під контроль членами шкільного лісництва. Патрулі слідували за виконавцем закону по охороні природи, поклали край незаконним порубкам дерев та чагарників.

Але діти не тільки охороняють лісові скарби, вони примножують їх. На площі 0,60 гектара вирощено тільки в період 1970—1971 років понад 306 тисяч стандартних сіянців дуба. Взяли вони на себе й турботу за лісонасадженнями, що знаходяться по ярах та видолінках, а площа тут теж немала — 112 гектарів.

Девіз шкільного лісництва Гурівської середньої школи Долинського району — «За ленінське ставлення до природи». Беручи участь у конкурсах під таким же девізом, вони займали перше місце в області і обласним відділенням Українського товариства охорони природи та сприяли розвитку природних багатств нагороджені грошовою премією.

Ю. РОЗЕНШТЕЙН, інструктор обласного відділення товариства охорони природи.

ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД

СЕРЕДА, 22 БЕРЕЗНЯ. ПЕРША ПРОГРАМА, 9.25

Програма передач. (М). 9.30 — Новини. (М). 9.45 — Для школярів. «Піонерія на марші». (Брест). 10.15 — «Холодно-гаряче». Телевізійний художній фільм. (М). 11.35 — «Російський романс». (М). 12.05 — «В ефірі» — «Молодість». «Нумо, дівчата». (М). 13.50 — «Комуніст і час». (Кишинів). 14.20 — Новини. (М). 15.55 — Програма передач. (М). 16.00 — «У світі науки і техніки». (М). 16.30 — М. Пришвін. «Про рідну природу». Назвчальна передача з літератури. (М). 17.00 — «Об'єкти». Передача для мільйонителів. (Тбілісі). 17.30 — Для школярів. «Читай місто». (М). 18.00 — Новини. (М). 18.10 — «Уральці». Передача перша. (М). 18.40 — Концерт. (М). 19.00 — «Наука — сільському господарству». (М). 19.30 — Ку-

бок володарів кубків європейських країн з футболу. «Динамо» (М) — «Ірвєна звезда» (Югославія). (Ташкент). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.30 — Кольорове телебачення. М. Горький. «Якіо Богомолос». Спектакль Центрального театру Радянської Армії. (М). 23.25 — Новини. (М). ДРУГА ПРОГРАМА, 16.55 — Програма передач. (К). 17.00 — «За накресленнями». «Сільські обрії». (К). 17.30 — «Екран молодих». (Запоріжжя). 18.00 — Музичний фільм «Танцює Вєта Вєлціня». (К). 18.50 — Оголошення. (К). 19.00 — Інформаційна програма «Вісті». (К). 19.30 — Вистава Київського театру опери і балету ім. Т. Г. Шевченка. В лєрєрє — «На добраніч, діти» і програма «Час». (М). 22.00 — Коротометражний художній фільм «Старий автобус». (К). 22.30 — Вєчєрні новини. (К). ЧЕТВЕР, 23 БЕРЕЗНЯ. ПЕРША ПРОГРАМА, 9.30 — Новини. (М). 9.45 — Для школярів. «Лєтє, наша пісня». (М). 10.15 — Л. Радіщєв. «Завжди на марші». Тєлєспєнталь. (М). 11.30 — «Адреси 9-ї п'ятиріччя». (М). 12.00 — Концерт молодих виконавцїв. (М). 13.00 — «Ріка і небо». Прем'єра тєлєвізійного документального фільму. (Горький).

13.35 — Новини. (М). 16.55 — Програма передач. (Кіровоград). 17.00 — «За рядками партійних накрєслєнь». (Кіровоград). 17.30 — «Клуб юних олімпійцїв». (Воросилєвград). 18.00 — «Музичний салон». (Кіровоград). 18.30 — «Голос спілків». Фільм-монцєрт. (К). 19.00 — «Лєнінський унівєрситєт мільйонів». (М). 19.30 — На XV з'їздї профспілок СРСР. Програма «Час». (М). 20.00 — Концерт для дєлєгатів і гостєй XV з'їздї профспілок СРСР. Трансляція з Крємлівського Палацу з'їздів. (М). 22.00 — Прем'єра тєлєвізійного художнього фільму. «Вєлікі пєрєгонї». 23.10 — Новини. (М). ДРУГА ПРОГРАМА, 16.35 — «Нєвагомість і пєрєпантєжєння». Назвчальна програма з фізики. (М). 17.00 — «Книжкова лавка». (М). 17.30 — Кольоровє тєлєбачєння. Для дїтєй. «Вистаєка Буратіно». (М). 18.00 — Новини. (М). 18.10 — «Уральці». Передача друга. (М). 18.40 — Мультифільми. (М). 19.00 — Інформаційна програма «Вісті». (К). 19.30 — О. Коломєцє. Тєлєспєнталь «Фараонї». (К). 20.45 — «На добраніч, діти». (К). 21.00 — Вєчєр наукового кіно. (К). 21.50 — Концерт «Вєчєрня пісня». (Львівє). 22.20 — Програма «Час». (М). П'ЯТНИЦЯ, 24 БЕРЕЗНЯ. ПЕРША ПРОГРАМА, 9.25 — Новини. (М). 9.40 — «Творчєсть юних». Концерт художньої самодїєлєтності. Передача з Крємлівського Палацу з'їздів. (М). 10.30 — Кольоровє тєлєбачєння. «Будиночок на колєсах». Мультифільм. (М). 11.00 — «Чотирі таністї і собак». Тєлєвізійний багатосє-

рійний художній фільм. 18 та 19 сєрїї. (М). 13.00 — «Шлєх до понуцї». Тєлєкарис. (М). 13.30 — Концєрт Дєржавного акадємічєского російського хору СРСР. (М). 14.05 — «Горї зонт». (Лєнінград). 15.05 — Новини. (М). 16.55 — Програма передач. (Кіровоград). 17.00 — «До світла». (Львівє). 17.30 — «Сонячнє колє». (К). 18.00 — Інформаційна програма «Дєнь за днєм». (Кіровоград). 18.45 — Тєлєфільм. (Кіровоград). 19.00 — Інформаційна програма «Вісті». (К). 19.30 — «Чиста криниця». (К). 20.45 — «На добраніч, діти». (К). 21.30 — Кольоровє тєлєбачєння. «Тєлєвізійний театр мінїатюр «13 стільцїв». (М). 22.35 — «Танцєвальний зал». (М). 23.05 — Міжнародний турнір з художньої гімнастики. (М). 23.50 — Новини. (М). ДРУГА ПРОГРАМА, 16.15 — В. Катєв. «Біліє парус одиноний». Назвчальна пєрєдача. (М). 16.45 — «Розв'язатори — господарі ланї». 17.15 — У дні шкільних канікул. «Турнір дитячих». (М). 18.00 — Новини. (М). 18.10 — «Уральці». Передача третя. (М). 18.40 — «Шлєхом боротьби». До 50-річчя з дня заснування Бразільської комуністичної партії. (М). 19.00 — Кольоровє тєлєбачєння. Концерт Едуарда Хїлє. (М). 19.30 — «Говорї дєлєгатї XV з'їздї профспілок СРСР». (М). 19.45 — Художній фільм «Сєбрєрні труби». (М). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.30 — Документальний фільм «Подїєг сєрєд крїгї». (К). 22.40 — Вєчєрні новини. (К).

НАША АДРЕСА І ТЕЛЕФОНИ

316050 ГСП, Кіровоград-50, вул. Луначарського, 36. Телефони: відповідального секретаря та відділу комсомольського життя — 2-45-35, відділу пропаганди, відділу листів і масової роботи та інших відділів — 2-45-36.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР», орган Кіровоградського обкома ЛКСМУ, г. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова, обласного управління по прєсї, м. Кіровоград, вул. Глїнки, 2.